

A Duna-parti két új szálloda ünnepélyes alapkövetétele

A magyar-osztrák idegenforgalmi egyezmény és hitelkonstrukció részeként két osztrák cég kivitelezésében megkezdődött a pesti Duna-part két új szállodájának építése. Vasárnap ünnepélyes aktus — alapkövetétel — szüneteltette rövid időre az építők munkáját. Az ünnepségen részt vett Sággy Vilmos belkereskedelmi miniszter, dr. Josef Staribacher osztrák kereskedelmi és ipari miniszter, Szépvölgyi Zoltán, a Fővárosi Tanács elnöke és Johann Josef Dengler, Ausztria magyarországi nagykövete. Ott voltak a szállodák beruházóinak és üzemeltetőinek képviselői, a két osztrák cég vezetői és munkásai.

Sággy Vilmos rövid beszédben emlékeztetett a két ország közötti gazdasági, kulturális és idegenforgalmi kapcsolatok gyors fejlődésére. Tavaly megállapo-

dás született arra, hogy mintegy 300 millió dolláros osztrák hitellel és részben osztrák közreműködéssel bővítjük idegenforgalmunk fogadóképességét. A megállapodás első állomása az épülő két szálloda, amelyeket még több követ, nemcsak a fővárosban, hanem vidéken is.

Josef Staribacher ugyanakkor a kapcsolatok erősödését hangsúlyozva utalt a most aláírt, tíz évre szóló magyar-osztrák kooperációs megállapodásra, és szövegezte az idegenforgalmi egyezmény számukra előnyös hatásairól.

A két szálloda közül a Roosevelt tér déli oldalánál, a Hotel Budapest Fórum 1981. októberében készül el, míg a szomszédban a MA-LÉV és a Pannónia közös szállodájának átadására 1982. áprilisában kerül sor.

(MTI)

A takarmány hatékonyságáról

A takarmányozás hatékonysága a különböző elemek, vegyületek hozzáadásával növelhető — ez a központi témája annak az országos tanácskozásnak, amely hétfőn kezdődött Balatonfüreden. A kétnapos eszmecsere a mezőgazdasági kemizálási szolgálat szervezésében gyarkorló mezőgazdászok, vegyipari és agrárkutatók mondják el véleményüket, tudományos tapasztalatukat.

Dr. Németh Lajos, az Országos Takarmányozási és Állattenyésztési Felügyelőség főigazgatója elmondotta többek között, hogy hazánk állattenyésztése dinamikusan fejlődik, az egy főre jutó hústermelésben világviszonylatban az élen járunk, ugyanakkor erősen kifogásolható a takarmányok minősége. Sok még a tennivaló a takarmányozás hatékonyságának növelésében. E tennivalókhoz adtak hasznos útmutatást a megjelent kutatók.

Emberek és szabályozók

A gazdaságirányítás egyik nélkülözhetetlen módszere a kivételezés; vannak általános, elvileg mindenre, minden gazdálkodó egységre érvényes szabályok, rendelkezések, előírások, és vannak — még hozzá szép számmal — a kivételek. Az általános szabályok ez esetben is érvényesek, ám betartásukhoz több-kevesebb központi segítséget, közvetett vagy közvetlen támogatást kapnak a vállalatok.

Hogy miért a kivételek sokasága? Mert a kivételezettek — úgy mond — speciális helyzetben vannak. Olyan helyzetben, amikor képtelenek betartani az általános szabályokat. Például: hosszú távú, államközi meg egyezésben szabályozott exportkötelezettségeknek kell eleget tenniük; vagy: rögzített áras, alapvető fogyasztási cikkek kell előállítaniuk, amin — ahogy mondani szokás — a „hideg vizet” sem keresik meg... Vagy: megfelelő indoklással bizonygatják, hogy krónikus létszámgondokkal bajlódnak, ezért tisztelettel kérik — vagy éppen szokásjogként elvárják —, hogy mentseik fel őket bizonyos munkaiügyi szabályok betartása alól. A kivételezett eseteknek se szeri, se száma, s persze az indokok is sorakoztathatók, szinte vég nélkül. Van azonban egy közös jellemzőjük: a gazdasági szabályozó rendszer bírálata. Nem általában történő bírálata, hanem csak az adott egyedi és éppen ezért speciális helyzetre, illetve vállalatra vonatkoztatva. Mindenki, aki preferenciaként kilincsel, mentesítéseket követel, általában elismeri a szabályozó rendszer alkalmasságát, csak éppen a saját vállalatára nézve alkalmatlannak ezek, vagy azok a szabályok. S mert ez hovatovább általános jelenség, az ember könnyen juthat arra a meggyőződésre, hogy a gazdasági szabályozó rendszer, úgy, ahogy van — rossz.

Való igaz: minden helyzetben tökéletesen működő szabályozó rendszer nem létezik. Következésképpen, bizonyos esetekben elkerülhetetlen az egyedi szabályozás, ha úgy tetszik, a kivételezés. De nem olyan mértékben, ahogy ez nálunk az elmúlt években gyakorlatiá vált. Mert miközben vállalatok tucatjai létszámgondokra, vagy más, munkaerő-gazdálkodási bajokra hivatkozva a munkaiügyi szabályok alóli mentesítést szorgalmazzák, vagy például beruházásaik egyedi elbírálásáért követelődnek, mindenki tudja, hogy rengeteg a tennivaló a racionálisabb létszámgazdálko-

dás érdekében, hogy rendkívül fellazultak a munkateljesítménnyel kapcsolatos követelmények, vagy hogy gyakorlatilag feltáratlan, kiaknáztatlan tartalékok rejlnek a beruházások megszervezésében. És ugyanígy: miközben szinte megállíthatatlanul sokasodnak a bérpreferencia iránti igények, kérelmek, évről évre azt kellett tapasztalni, hogy növekedtek a vállalati bértartalékok.

Az ilyen és ehhez hasonló anomáliák példátára is bővíthető jóformán tetszés szerint. Ezért is született a központi döntés: a jövőben a gazdaságirányítás általános szabályai alól való kivételek csak valóban indokolt, tehát csak valóban kivételes esetekben alkalmazhatók. Született ez a döntés feltehetően azért is, mert a mai kivételezettek mellett szép számmal vannak olyan vállalatok is — s talán nem véletlen, hogy éppen a legjobbak, a méltán leghíresebbek és a legeredményesebbek —, amelyek mindenféle segítség nélkül, csak az általános szabályokhoz igazodva, azok lehetőségeit kihasználva gazdálkodnak, a szó valódi értelmében.

S milyen furcsa... vagy éppen természetes?... hogy többnyire ezeknél a vállalatoknál található a legrangsabb, a legeredményesebb, következképpen a legelismerettebb vezetőgárda. Működésük és eredményeik titka csak az lehet, hogy szakmailag magas színvonalon művelik az irányítást. Ők azok, akik a szabályozó rendszer adta lehetőségeket felismerik és — mert értenek a szakmájukhoz — a rendszerben rejlő lehetőségeket nem éppen lebecsülendő eredménnyel használják ki. Ők azok, akik meggyőző módon bizonyítják, hogy minden szabály, minden előírás csak annyit ér, amennyit megvalósítanak belőle, s hogy a legkövetkezőbbek hirt szabályozó rendszer is csodát mondhat, ha hozzáértés, ha szakértelem nélkül alkalmazzák. Vagyis a szabályozó rendszer csak eszköz, csak lehetőség; a hozzáértő ember nélkül mi sem ér. S okkal feltételezhető, hogy sokan, sok helyütt bizony hiányolnak a szakmai tudásnak. S ahol a tudás csodát mond, ott következnek a harc a kivételes bánásmód elismertetéséért. A legnagyobb gond pedig, hogy a kivételek anyagi fedezetét végsősoron azoknak kell előteremteniük, akik nem óhajtanak beállni a kivételezettek sorába.

Vértess Csaba

Az első szakmai nap a BNV-n

Szegedi cipők, vásárhelyi kötöttárak új modelljei

A közönségnapok után — két és fél nap alatt 203 ezer látogatót fogadtak — hétfőn megkezdődtek az őszi BNV dolgos hétköznapiak. Az első szakmai napon egyebek között az újjászervezett bútorgyártó egyesülés tagvállalatai találkoztak a kereskedelmi partnerekkel. A játékgártyák és kereskedők szakmai napján értékeltek a játékgártyás fejlesztésére hozott határozatok végrehajtását, ismertették a csaknem 300 millió

forintos beruházással bővülő, korszerűsödő játékipar gyártmányfejlesztési és egyéb eredményeit, amelyek között kétségkívül kimagasló a vásáron kötött megállapodás: egy amerikai cég egymillió dollárért rendelt a Politechnika Ktsz népszerű búvós kockáiból.

A tervezettnél 20 százalékkal több volt a nevezés a Kiváló Áruk Fóruma őszi pályázatán, amelyen végül 47 gyártó 113 termékét találták méltónak a megkü-

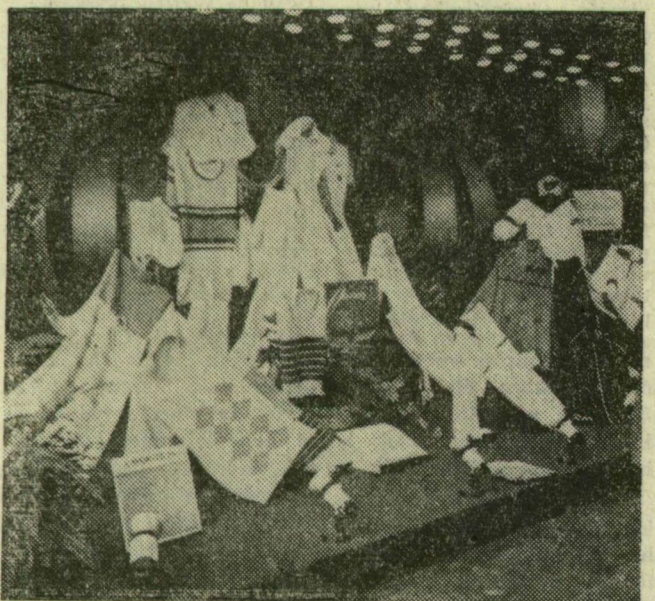
lönbözött jelzés használatára — jelentette be a KAF titkárságának oklevélkiosztó ünnepségén. Elmondották egyebek között, hogy most első ízben minősítették kiválónak lábbelit — a Duna Cipőgyár strapabíró Rolly gyermekcipőjét — és ugyancsak elsőként került a kiváló kategóriába televíziókészülék, az Orion energia-takarékos Uranus típusa.

Az a pavilonban, ahol a könnyűipar mutatkozik be, sikeresnek mondható a Minőség Cipőgyár és a Hódmezővásárhelyi Dívatkötőárugyár kiállításai. Mind a két cég a ma is gyártott termékei mellett felsorakoztatja a jövő esztendőben gyártásra kerülő új modelljeit. A Mino női cipője a fekete és a piros színeket tartja követendőnek, s a cipellők sarka továbbra is magas marad. A mártíui Tisza Cipőgyár viszont a könnyűipari pályázaton harmadik díjat nyert „Ücsi” fantázia névre keresztelt — s ha kéri a kereskedelem, jövőre gyártandó — praktikus cipőt ajánlja a gyerekek és természetesen szüleik figyelmébe.

A HÓDIKÖT ugyancsak bemutat olyan termékeket, amelyeket a következő esztendőben kínálnak a kereskedelmnek. Minden bizonyítással, hogy megjelent a „Bucierino” fantázia néven gyártásba vett hazai bouclé terméksalád. Ez a super wash eljárással készített, kevert gyapjúáru mosógépben is tisztítható.

A Minőség Cipőgyár jövő esztendőre ajánlott női cipőit sokan megnézik a kiállításon. Egyelőre a férfiak örömeire szolgálnak, mivel üzletekben még nem kapható. De nem tart sokáig az öröm, 1980-ban sorozatban gyártják a legszebb modelleket

Acs S. Sándor felvétele
A HÓDIKÖT legújabb gyapjúanyagait szériában készítik az új esztendőben. Óriási előny: mosógépben tisztítható a bouclékardigán és -pulóver

Kutatás a szegedi nagyüzemi munkások körében

Az MSZMP városi bizottsága a párt XII. kongresszusa előtt részletesen foglalkozik a különböző társadalmi osztályok, rétegek helyzetével, többek között az életmód jellegzetességeivel is. Az elmúlt években került sor a szegedi termelőszövetkezeti tagok életmódjának, életkörülményeinek empirikus, szociológiai vizsgálatára. Ezekben a napokban újabb kutatás kezdődik a szegedi nagyüzemek fizikai dolgozóinak körében, amely elsősorban a Szegeden foglalkoztatott munkások

életmódjának, élet- és munkakörülményeinek főbb jellemzőit kívánja megismerni. Szeged megyei Városi Tanács VB Művelődési Osztálya anyagilag támogatja a vizsgálatot. Jelentős segítséget nyújt a József Attila Tudományegyetem is.

Az előkészítő munkálatok során elkészült a kutatás koncepciója, megszerkesztették a kérdőívet és kiválasztottuk a vizsgálatba bevont személyek körét.

A Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint 1977-ben Szegeden mintegy 25 ezer fizikai foglalkozású dolgozott az ipari üzemekben. Ezek közel 70 százaléka 10 szegedi nagyüzemben végez termelőtevékenységet. A munkások körülbelül kétharmada férfi, valamivel több mint egyharmada nő dolgozik. Igen magas a dolgozók között a bejárók aránya, csaknem 30 százalék.

Természetesen, ilyen nagy számú egyént nem szükséges megkérdeznünk, ezért kitéttük a vizsgálat körét. Őt szegedi nagyüzem: DÉLÉP, Kábelgyár, Ruhagyár, Szalámigyár és Húsiipari Vállalat, valamint a Nagyalföldi Kőolaj- és Földgáztermelő Vállalat minden tizenkettődik dolgozóját, 792 főt keresnek fel egyetemi hallgató kérdőbiztosainak a következő két hét folyamán. A kiválasztás véletlen módszerrel történik.

A vizsgálat előkészítésével párhuzamosan megkezdettük a szegedi nagyüzemek 95 vezető beosztású dolgozójának véleményét az üzemekben tapasztalható munka-egyelemről, az előírt mun-

kaidó kihasználásáról, a munkahelyi légkörről, az üzemek szociális ellátottságáról és a munkásművelődés lehetőségeiről. Tájékozódunk, hogy a vezető beosztású dolgozók tapasztalata alapján hogyan alakul a fizikai dolgozók közéleti aktivitása. Megkérdeztük, hogy tapasztalható-e az üzemi munkában a munkások melékfoglalkozásának vagy mezőgazdasági jellegű tevékenységének hatása. Kérdőívünkben kitértünk arra is, hogyan alakul a vezetőik véleménye szerint a fizikai dolgozók szabad idejének kihasználása.

A munkásoknak szóló interjúalap összeállításakor figyelembe vettük a Dorozsmán lakó munkások körében végzett korábbi életmód-kutatás és időmérleg-felvétel néhány fontos tapasztalatát is.

A két előkészítő vizsgálat alapján a kutatás kiterjed a mindennapi életmunka- és szabadidő-tevékenységeire, egy-egy hétköznapi és munkaszüneti nap tevékenységstruktúrájára, a művelődési lehetőségek igénybevételének gyakorlatiására, továbbá az üzemi demokrácia mindennapi problémáira, a politikai és közéleti aktivitás kérdéseire, valamint a Szegedről alkotott vélemény alakulására, végül az egészség és az életmód összefüggéseire.

Az adatok feldolgozása, elemzése és értékelése után a Délmagyarország hasábjain szeretnénk visszatérni eredményeink ismertetésére.

Papp Ignác—
Szentirmai László

Üzemgazdászok tanácskozása

Tegnap, hétfőn Győrött megkezdődött az iparstatisztikusok és üzemgazdászok hagyományos vándorgyűlése. Elsőként Háy Béla, a Győr-Sopron megyei pártbizottság első titkára köszöntötte a résztvevőket, majd Nyitrai Ferencné államtitkárnak, a Központi Statisztikai Hivatal elnökének vezetésével megkezdte munkáját a háromnapos vándorgyűlés. A plenáris ülés bevezető előadását Huszár István, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Minisztertanács elnökhelyettese írásban küldte meg a vándorgyűlés résztvevőinek, s ehhez Dreicin József, az Országos Tervhivatal elnökhelyettese főzött szóbeli kiegészítést. Az előadás és a kiegészítő

tés kiemelten foglalkozott a népgazdaság 1980. évi feladataival. Ezzel összefüggésben hangsúlyozta: érvényesíteniünk kell azt a követelményt, hogy a gazdaságosan, jövedelmezően dolgozó, kezdeményező közösségek nagyobb előnyt élvezzenek, mint azok, amelyek kisebb eredményességgel dolgoznak. Az árrendszer megváltoztatása révén az értékvizsgálatok most már a korábbinál jobban kifejezik a népgazdaság érdekeit és céljait. A gazdaságirányítási munkában éppen ezért a korábbinál jobban lehet építeni a vállalati érdekeltségre, az értékfolyamatok reálisan orientáló és kélnvserítő hatására.